

بسمه تعالی

پیاده سازی سیستم جاری بانک ملی

چکیده: با توجه به طراحی سیستم جاری بانک به این نتیجه می رسیم که:

۱- با کامپیوتری شدن برخی از کارها مثل دریافت یا پرداخت وجه و باز کردن حساب و... عملیات بانکی

با سرعت انجام می شود.

۲- باعث کاهش هزینه ها، کاهش ترافیک، کاهش زمان انتظار در انجام عملیات بانکی و... می شود.

مقدمه:

ابتدا بد نیست اشاره ای کوتاه به چگونگی به وجود آمدن بانک ها داشته باشیم . در زمان ها قدیم مردم خرید و فروش را از طریق مبادله کالا به کالا انجام می دادند یعنی کالایی را می دادند و کالایی را می گرفتند و چیزی به نام پول رایج نبود اما با گسترش ارتباط مردم برای این که این مشکل رفع شود سکه زده شد . و مردم خرید و فروش را با سکه انجام می دادند بعد ها برای این که جایی باشد تا مردم بتوانند در آن جا سکه هایشان را نگه داری کنند مکانی به نام صرافی ها به وجود آمدند که این صرافی ها در مقابل نگه داری سکه های مردم از آن ها چیزی می گرفتند بعد ها صرافی ها به افرادی که سکه داشتند به جای سکه یک کاغذ نوشته می دادند که این کاغذ نوشته دارای اعتبار بود و با این کاغذ خرید و فروش انجام می شد . با مرور زمان صرافی ها به بانک ها تبدیل شدند و به جای کاغذ نوشته اسکناس یا همان پول کاغذ چاپ شده و همانطور که گفته شد بانک ها هم مثل صرافی ها در مقابل نگه داری پول مردم از مردم چیزی می گرفتند . اما امروزه بانک ها نه تنها از مردم چیزی نمی گیرند بلکه در قبال پول مردم مقدار پول اضافی به آن ها می دهند و امروزه خدمات بانک ها نه تنها نگهداری از پول مردم نیست بلکه خدمات زیادی را به مردم می دهند که می توان به صورت ذیل به آنها اشاره می شود.

خدمات بانک ملی

۱- دریافت پول از مردم و نگهداری در بانک تحت عنوان حساب های پس انداز-جاری و قرض الحسنه که البته در حسابهای پس انداز پول اضافی تحت عنوان بهره بانکی به مردم داد ودر حساب جاری و قرض الحسنه اصل پول به مردم برگردانده می شود.

۲- پرداخت انواع وام ها تسهیلات به مردم تحت عنوان های مختلف مثل -وام مسکن-خرید خودرو و ازدواج و خرید لوازم خانه و.... .

۳- دریافت قبضه‌های آب، برق، گاز، تلفن، جریمه های رانندگی... .

۴- حواله پول از شهری به شهر دیگر

البته امروز خدمات بانکها تحت عنوان خدمات الکترونیک گسترش زیاد یافته است که از آن جمله:

۱- افتتاح حساب از طریق اینترنت

۲- ارائه صورت حساب از طریق اینترنت

۳- ارائه صورت حساب تسهیلات از طریق اینترنت

۴- ارائه صورت حساب ارزی از طریق اینترنت

۵- ارائه صورت حساب از طریق تلفن بانک

۶- ارائه صورت حساب از طریق تلفن همراه (sms)

۷- دریافت قبوض آب، برق و... از طریق تلفن بانک

۸- پرداخت پول از طریق دستگاه خودپرداز

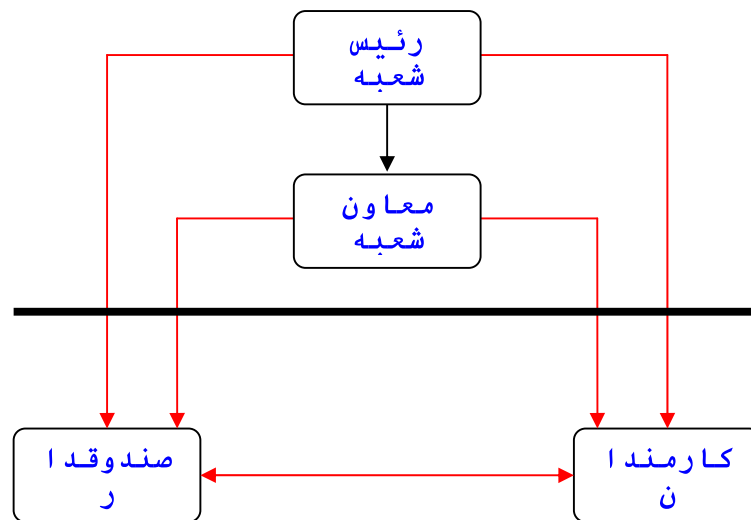
۹- دریافت قبوض از طریق عابر بانک ارائه صورت حساب از طریق

۱۰- اعلام اسامی برندگان جوایز قرعه کشی حسابهای قرض الحسنه از طریق اینترنت

۱۱- خرید از طریق کارتهای عابر بانک در بازار و فروشگاههای معتبر

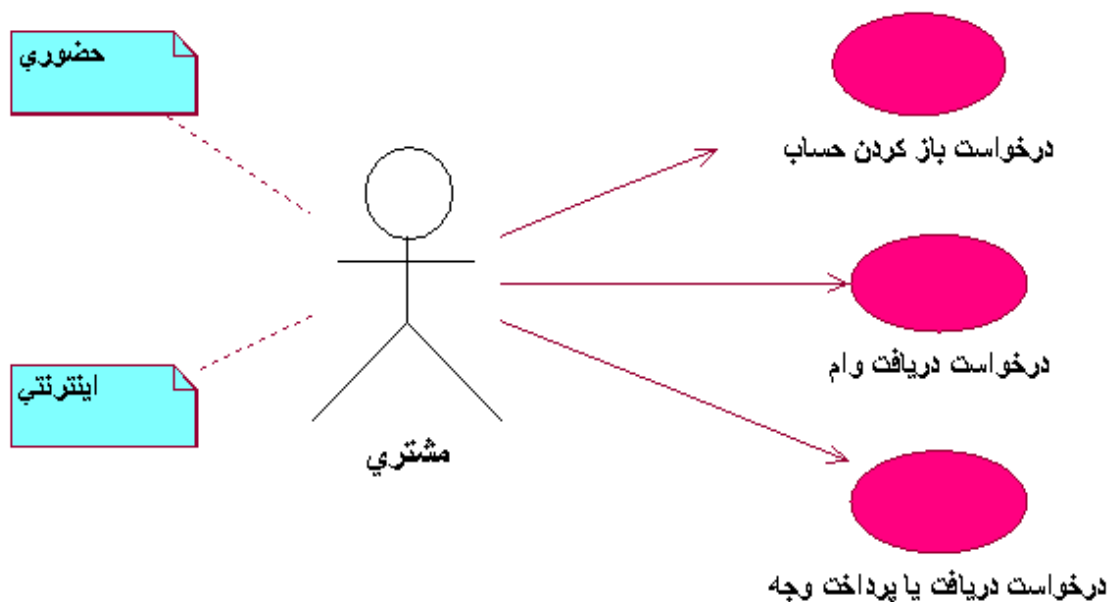
تشریح و مدل سازی سیستم جاری بانک ملی

ساختار داخلی (ارتباطات) بانک ملی

توصیف یوزکیس ها (Use case diagram)

برای طراحی سیستم جاری بانک ملی از سه یوز کیس کلی به شکل زیر استفاده می کنیم:

- درخواست باز کردن حساب:

دو نوع حساب بانکی داریم: قرض الحسنه و پس انداز (جاری).

حساب قرض الحسنه معمولاً جهت شرکت در قرعه کشی های بانک و یا دریافت وام بانکی می باشد. حساب پس انداز معمولاً جهت ذخیره و پس انداز، دریافت و پرداخت وجه و یا دریافت دسته چک می باشد. حساب های پس انداز کوتاه مدت یا بلند مدت می باشند. که معمولاً دوره های کوتاه مدت با سود کمتر و دوره های بلند مدت با سود بیشتر است. یعنی بانک سودی بیشتری به مشتری پرداخت میکند.

..هدف:

معمولاً هدف از باز کرده حساب برای پس انداز کرده، دریافت وام (اگر حساب قرض الحسنه باشد)، برداشت یا پرداخت وجه به حساب های دیگر، شرکت در قرعه کشی بانک ملی و ... می باشد.

..پیش شرطها (pricondition):

پیش شرطهای که برای باز کردن حساب لازم می باشد عبارتند از: تحویل مدارک لازم به کارمند بانک از قبیل: فتوکپی شناسنامه و کارت ملی یا پاسپرت، و تکمیل فرم، و همچنین باید مبلغی وجه نقد نیز پرداخت کند که در همین شماره حساب مشتری واریز می گردد.

.. مسیره های اصلی (Basic flow):

- ۱- مراجعه مشتری به بانک
- ۲- درخواست مشتری جهت باز کردن حساب به کارمند بانک
- ۳- بررسی درخواست مشتری توسط متصدی
- ۴- کارمند بانک مدارک لازم را به مشتری جهت تحویل به بانک ارائه می کند
- ۵- مشتری مدارک را به کارمند تحویل می دهد و فرم های لازم را تکمیل می کند.
- ۶- کارمند مدارک را بررسی می کند.

۷- سپس برای مشتری حساب جدید را افتتاح کرده و مشتری به صندوق جهت واریز وجه نقد راهنمایی میکند.

۸- مشتری قبض مربوط به واریز وجه نقد (که شامل مشخصات مشتری، نام شعبه، تاریخ و زمان، امضاء مشتری و کارمند و... میباشد) را تکمیل کرده و همچنین وجه نقد را به صندوقدار تحویل می دهد.

۹- صندوقدار به نسخه از قبض واریز وجه را نزد بانک و یک نسخه را به مشتری تحویل می دهد.

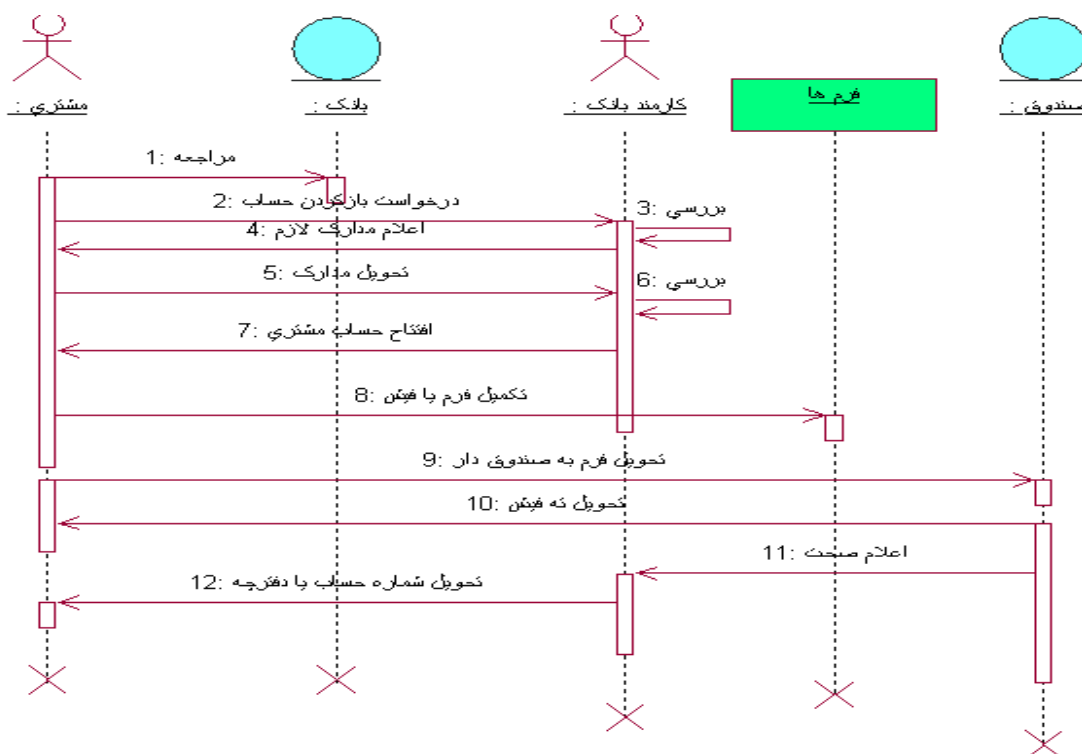
۱۰- صندوقدار صحت واریز وجه را به کارمند اعلام می کند.

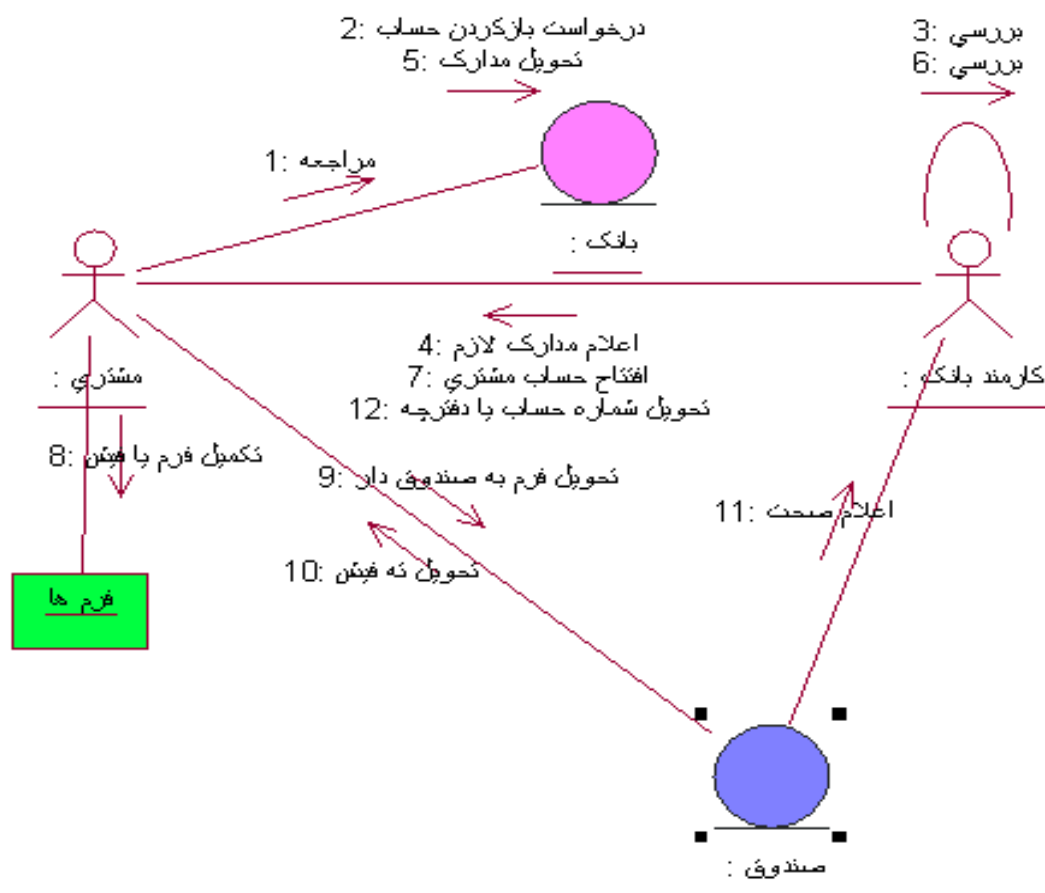
۱۱- کارمند بانک دفترچه یا شماره حساب را به مشتری تحویل می دهد.

.. شرایط رهایی (post condition)

زمانی کار یوز کیس به پایا ن می رسد که کارمند بانک دفترچه حساب یا شماره حساب یا کارت سیبا (عابر بانک) را به مشتری تحویل داده و مشتری بانک را ترک کند.

sequence digram یوز کیس درخواست باز کردن حساب

– درخواست دریافت وام

وام های بانکی بسته به نوع وام (مسکن، خودرو، خود اشتغالی و...) و همچنین دوره های پرداخت یا برگشت به بانک، کوتاه مدت یا بلند مدت می باشند. که معمولاً دوره های کوتاه مدت با سود کمتر و دوره های بلند مدت با سود بیشتر را مشتری باید به بانک پرداخت کند.

هدف: هدف از دریافت وام بانکی جهت خرید مسکن، خودرو یا کمک هزینه تحصیلی، خود اشتغالی، و... می باشد.

..پیش شرطها (Pricondition)

پیش شرطهای که برای دریافت وام لازم می باشد عبارتند از :داشتن حساب قرض الحسنه (نزد همان شعبه بانک)،داشتن ضامن معتبر که ضامن باید حتماً دارای فیش حقوقی و حکم کارگزینی باشد،معادل مبلغ وام باید سند (زمین ،خانه،مغازه،و...)و یا جواز کسب و... را به بانک تحویل داد.

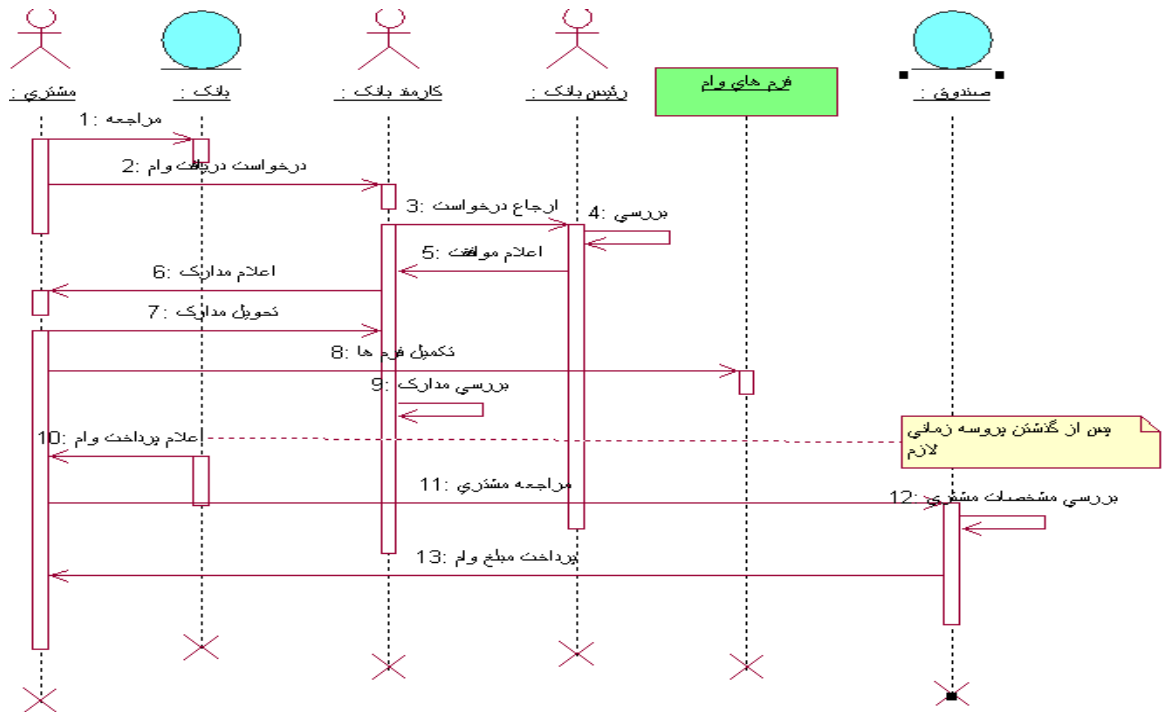
.. مسیره های اصلی (Basic flow)

- ۱- مراجعه مشتری به بانک
- ۲- درخواست مشتری جهت دریافت وام به کارمند بانک
- ۳- کارمند درخواست مشتری را با رئیس (در صورت غیاب رئیس با معاون)در جریان می گذارد.
- ۴- رئیس بانک درخواست مشتری را بررسی می کند.(موجودی بانک و سابقه مشتری)
- ۵- در صورت تائید رئیس با درخواست وام به کارمند ابلاغ می کند.
- ۶- کارمند بانک مدارک لازم را به مشتری جهت تحویل به بانک ارائه می کند
- ۷- مشتری مدارک را به کارمند تحویل می دهدو فرم های لازم را تکمیل می کند. و ضامن خود را به بانک معرفی می کند
- ۸- کارمند مدارک را بررسی می کند.
- ۹- سپس مشتری باید در نوبت تحویل وام بماند.
- ۱۰- بانک به مشتری اعلام پرداخت مبلغ وام را میدهد.(در مواردی که مبلغ وام زیاد باشد در چند مرحله به مشتری پرداخت می گردد).
- ۱۱- مشتری به صندوقدار مراجعه کرده و قبض دریافت وام را تکمیل و تائید میکند.
- ۱۲- مبلغ وام به مشتری یا به شماره حساب مشتری واریز می گردد.

.. شرایط رهایی (post condition)

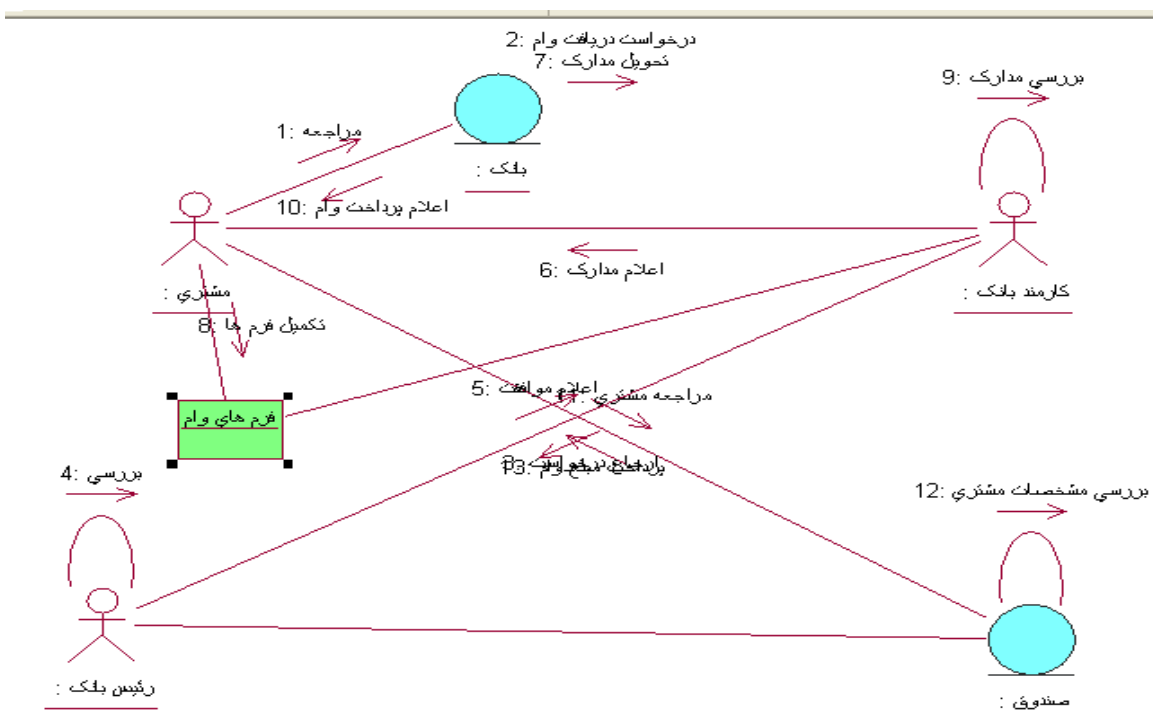
زمانیکه کل مبلغ وام به مشتری پرداخت شود.

sequence digram یوز کیس دریافت وام

با فشردن کلید F5 در صفحه sequence digram می توان نمودار حالت یا

Collaboration را دید.

درخواست دریافت ویا پرداخت وجه:

مشتریانی که در بانک دارای شماره حساب پس انداز می باشند با توجه به میزان موجودی حسابشان می توانند وجه نقد برداشت کنند یا از حساب خود به حساب دیگری پرداخت کنند. یا حتی مشتریان دیگر هم (که شماره حساب ندارند) میتوانند از طریق این شعبه بانک به شعب بانک های دیگر در سراسر کشور وجه واریز نمایند.

هدف:

برای واریز اقساط وام، دریافت وجه نقد، برای پرداخت وجه به حسابهای دیگر و...

..پیش شرطها (Pricondition)

برای دریافت وجه لازم است در این شعبه حتماً حساب بانکی داشته باشیم. اگر امضا مشتری ثبت شده باشد می تواند در تمام شعبه های بانک ملی از حساب خود وجه برداشت کند. و همچنین حساب بانکی مشتری باید دارای نقدینگی کافی هم باشد تا بتواند مبلغ لازم را برداشت کند. اما برای پرداخت وجه باید شماره حسابی که قرار است وجه واریز شود درست باشد. و فرم مخصوص دریافت و پرداخت وجه را تکمیل کرد.

.. مسیره های اصلی (Basic flow)

۱- مراجعه مشتری به بانک

۲- مشتری درخواست دریافت یا پرداخت وجه را به متصدی می گوید.

۳- برای برداشت متصدی حساب مشتری را بررسی میکند. برای پرداخت هم متصدی باید حساب طرف مقابل را بررسی کند.

۴- پس از تأیید و صحت حساب متصدی به مشتری فرم مخصوص دریافت یا پرداخت وجه را میدهد.

۵- مشتری فرم را تکمیل کرده و به کارمن بانک تحویل می دهد.

۶- متصدی فرم را بررسی می کند.

۷- برای برداشت وجه مشتری باید کارت شناسایی (کارت ملی یا شناسنامه) خود را به کارمند بانک تحویل دهد.

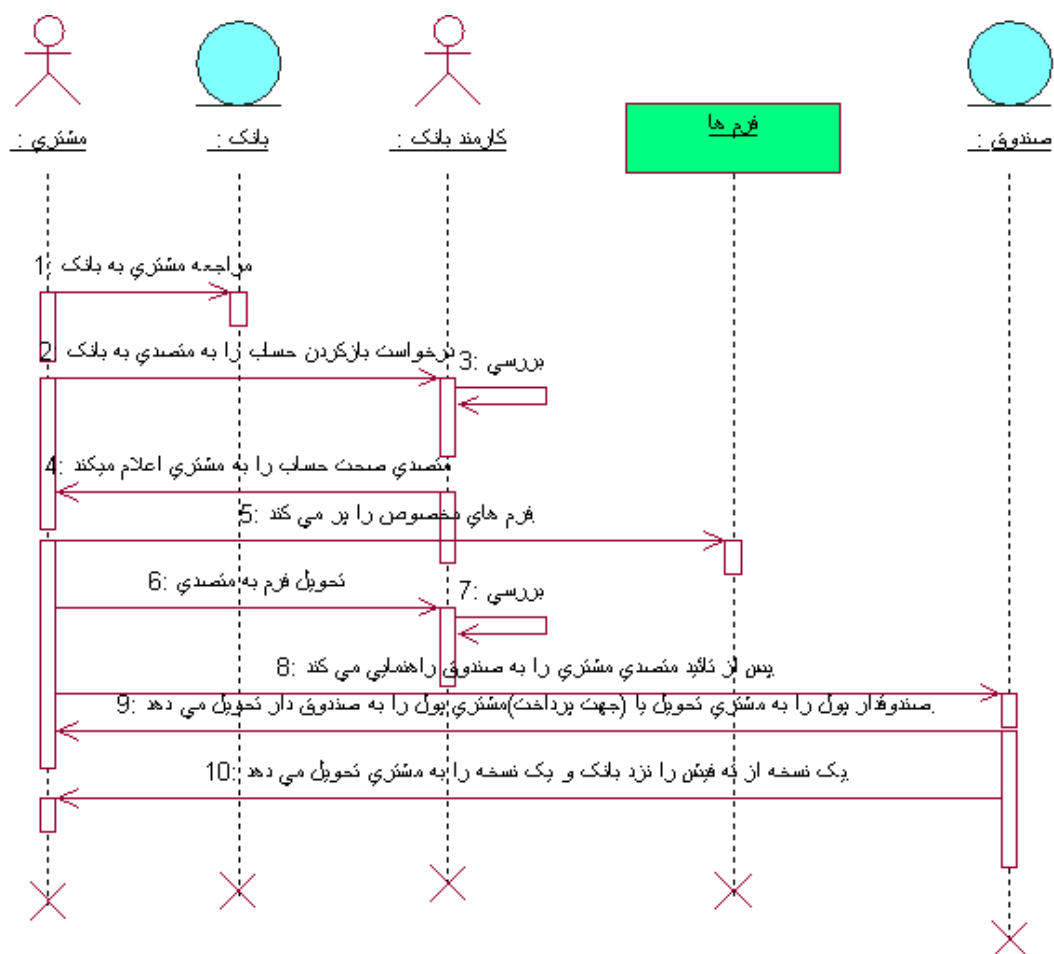
۸-سپس مشتری برای دریافت یا پرداخت وجه به صندوقدار مراجعه می کند.

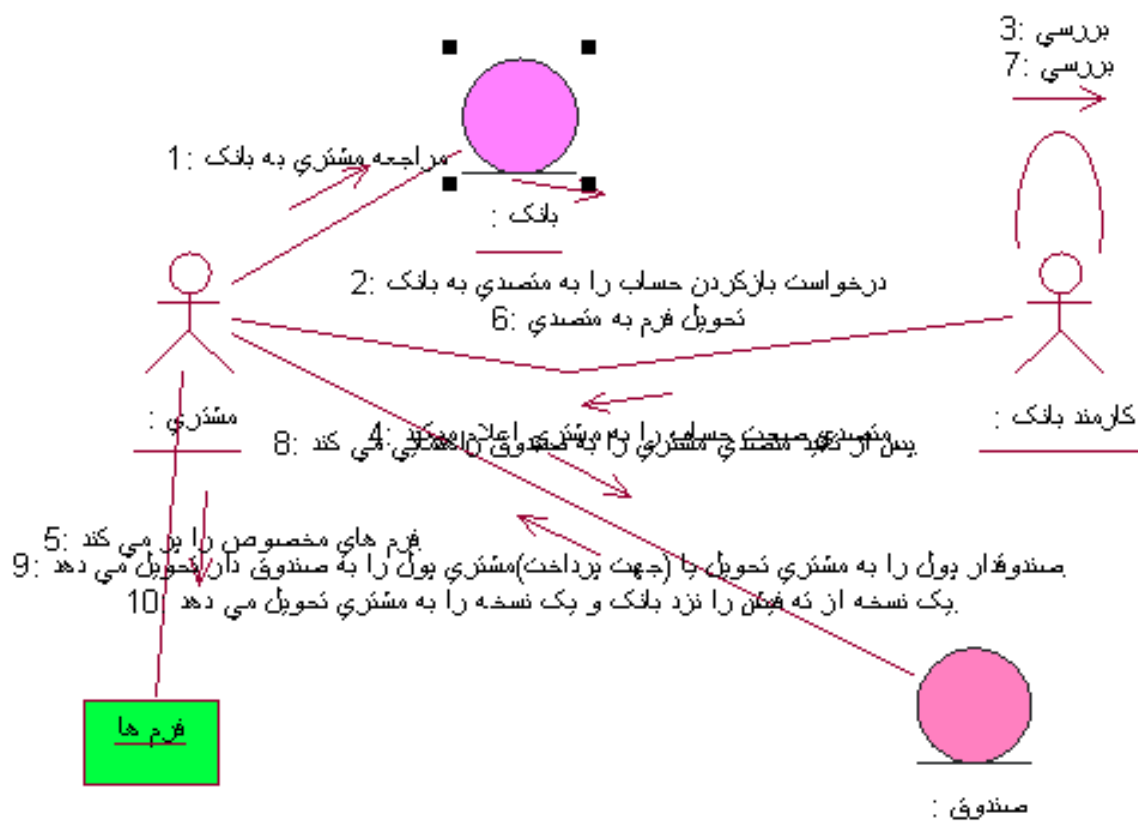
۹- صندوقدار مبلغ را به مشتری تحویل یا (برای پرداخت یا واریز)مبلغ را از مشتری تحویل می گیرد.

۱۰- صندوقدار یک نسخه از فرم یا ته فیش را نزد بانک و یک نسخه را به مشتری تحویل می دهد.

.. شرایط رهایی (post condition)

زمانیکه مشتری وجه لازم را دریافت کند و یا وجه را که قرار بود به حساب دیگری واریز کند به حساب طرف مقابل واریز شده باشد.

نتیجه گیری:

اما باید این را نیز مد نظر قرار داد که با کامپیوتری شدن بعضی از خدمات بانکی مثل درخواست دریافت وام یا دریافت وجه نقد با مشکلاتی مثل جهل اسناد و مدارک ، برداشت غیر قانونی وجه نقد و... مواجهه هستیم. با توجه به آنچه گفته شد باید توجه داشته باشیم که برای پیاده سازی کامپیوتری یک سیستم بانک نیاز به امنیت بالای سخت افزاری و نرم افزاری داریم.